

Čís. 1698.

Účtoval-li podnikatel za dílo objednateli méně, než činí přiměřená mzda, dal tím na jevo, že požaduje pouze onu nižší mzdu, leč že šlo o omyl. Může domáhat se pouze mzdy původně požadované i tehdy, zdráhal-li se ji zákazník uznati, leč že by bylo zřejmo, že šlo o pouhou nabídku k dohodě o vyšší mzdy.

(Rozh. ze dne 30. května 1922, Rv I 305/22).

Žalovaný objednal u žalobce kovářské práce na vuz. K jeho dotazu sdělil mu žalobce, že oprava bude stát asi 1800—1900 Kč. Po skončení práce zaslal žalobce žalovanému účet na 1928 Kč, žalovaný však žádal účet podrobný, čemuž žalobce vyhověl a zaslal žalovanému nyní účet na 2493 Kč 90 h. Ježto žalovaný s placením otálel, domáhal se žalobce 2493 Kč 90 h žalobou, po jejímž doručení zaslal mu žalovaný 1928 Kč. Žalobě ohledně zbytku procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Soud první je toho názoru, že, když žalovaný prvního účtu neuznal a jej vrátil za tím účelem, aby jej žalobce specifikoval, byl žalobce oprávněn účtovat vyšší odměnu celkovou, která specialisováním jednotlivých položek se objevila. Názoru toho odvolací soud nesdílí. Především nebylo zjištěno to, oč první soudce své přesvědčení opírá, totiž, že žalovaný prvního účtu neuznal a že jej vrátil. Ze spisového označení účtu z 1. října 1920 vyplývá, že účet ten předložil žalovaný, což by byl nemohl učiniti, kdyby jej byl vrátil. Žalobce pak sám v žalobě tvrdí, že žalovaný zdráhal se tento účet, v němž pouze celková suma byla uvedena, přijati a žádal vystavení účtu podrobného. A žalovaný v žalobní odpovědi uvedl, že, obdržev účet, který zdál se mu vysokým, žádal od žalobce účet podrobný a že mu na to žalobce zaslal účet na 2.493 Kč 90 h. Žalobní odpověď byla podána 25. ledna 1921. Ještě pak před podáním žalobní odpovědi v dopisu ze dne 4. ledna 1921, zaslaném žalobci, uvedl plnomocník žalovaného, že zasílá původně žádaných 1.928 Kč, ač se mu zdá peníz ten přemrštěným. Téhož dne byl také tento peníz zaplacen a žalobce jej přijal. Ovšem teprve po tomto zaplacení při ústním líčení dne 29. března 1921 prohlásil žalovaný, že i 1.928 Kč prohlašuje za přemrštěné. Nelze tedy tvrditi, že žalovaný prvního účtu co do jeho výše neuznal. Dle tvrzení samé žaloby, domáhal se jen předložení účtu podrobného. Dle ustanovení § 1152 obč. zák. jest považovati přiměřenou mzdu za vymíněnu, nebyla-li mzda smluvena. Žalobce sám uvádí, že, když přejímal práci, řekl žalovanému, že oprava bude stát asi 1.800 až 1.900 Kč, pak-li ceny železa nestoupnou. Že toto stoupnutí později nastalo, netvrdí. Žalobce, zaslav žalovanému účet za vykonané práce na 1.928 Kč, dal tím na jevo, že ve smyslu slibu žalovanému daného, uznává mzdu za vykonané práce penízem 1.928 K za přiměřenou, a tím také projevily výslovně vůli, tuto částku od žalovaného jako mzdu požadovati. Žalovaný vyžádal si od žalobce podrobný účet, a, když jej obdržel, zaplatil požadovaný peníz, ovšem po podané žalobě, čímž dal na jevo, že přiměřenost jeho uznává, ale ani kdyby byl obžalovaný neuznal ihned přiměřenosti obnosu a zdráhal se jej zaplatiti, nebyl žalobce oprávněn domáhat se zaplacení vyšší mzdy, než kterou původně sám určil. Ta skutečnost, že žalovanému zdál se býti účet vysoký a žádal účet podrob-

ný, nemůže sama o sobě odvodnit nárok žalobcův na vyšší mzdu. Žalobce také neuvedl žádné jiné okolnosti, které by opodstatňovaly nárok takový, zejména, že se v účtu zmýlil, že ceny železa, mzdy stouply a pod. Žalobce označil při zadání díla mzdu 1.800 až 1900 K jako takovou, kterou bude asi požadovati, a, požaduje po provedení díla mzdu 1928 K, byl prohlášením svým vázán a nemůže požadovati vyšší peníz, byť by tento i znalci za přiměřený byl uznán. Zdráhal-li se žalovaný požadovaný peníz zaplatiti, byl žalobce oprávněn soudně jej vymáhati, ale pouze 1928 K, ne však více. Příčilo by se zásadám slušnosti, by zhotovitel jednou stanovenou mzdu mohl zvyšovati proto, že zákazník žádá účet podrobný nebo nechce jej uznati. Žalobce mohl žádati pouze zaplacení 1928 K, které žalovaný zaplatil. Další žádání žalobní je tedy neodůvodněné a bylo zamítnuto.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podá-li podnikatel, jemuž přísluší podle § 1152 obč. zák. nárok na přiměřenou mzdu, zákazníkovi účet za zhotovené dílo, v němž sděluje, kolik mzdy žádá, dává tím na jevo, že uznává, že mzda jím účtovaná jest přiměřenou a že mu zákazník za práci nedluhuje více než účtovanou částku. Účtuje-li méně, než by činila mzda přiměřená, nelze tomu jinak rozuměti, než že se spokojuje s nižší mzdou a se vzdává nároku na přiměřenou mzdu vyšší, předpokládajíc ovšem, že neúčtuje méně pouze následkem omylu, pro který podle §§ 871 a nasl. obč. zák. může svému účtu odporovati. Uznáním, že dluh zákazníkuv nečiní více než kolik bylo účtováno, a zřeknutím se mzdy vyšší, zanikne právo podnikatelovo, domáhati se dodatečně zvýšení mzdy, třeba by zvýšení to bylo přiměřeným. Nemůže tedy již žádati větší než účtovanou odměnu ani tehdy, když zákazník účtu neuzná a zdráhá se jej zaplatiti. Jinak by bylo věc posouditi jen, kdyby podnikatel, zasílaje účet, učinil zákazníkovi pouhou nabídku, by se s ním dohodl o mzdě a jen k tomu účelu mu sdělil, kolik mzdy žádá. V tomto případě nebyl by podnikatel účtem vázán, kdyby ho zákazník neuznal. Podnikatel musí však zřetelně dáti na jevo, že zasílá účet jen jako nabídku k dohodě, poněvadž dle zvyklostí poctivého obchodování nelze takový úmysl předpokládati a nelze jej shledati v prostém zaslání účtu, není-li připojena výhrada, že bude po případě žádána vyšší mzda, nebude-li účet uznán. V případě, o nějž jde, zaslal žalobce žalovanému účet za konanou práci nevyhradiv si, účtovati po případě více, kdyby žalovaný účtu neuznal. Ačkoliv dle zjištění první stolice byla by přiměřenou odměna 2428 Kč 40 h, účtoval žalobce pouze 1928 Kč a to, jak udává, proto, že nechtěl učiniti vyššího účtu, když při přijímání práce odhadl náklad přibližně na 1800—1900 K. Žalobce žádal tedy vědomě méně, než byl žádati oprávněn, z čehož plyne, že se vzdal práva na přiměřenou mzdu vyšší. Nemůže tedy již žádati více, než co žalovanému účtoval.

Čís. 1699.

Prodej movité věci s výhradou zpáteční koupě jest kupní smlouvou pod odkládací novinkou, že podatel věci, jež dává se současně za kupní cenu do zástavy, do ujednaného času nevyplatí.

(Rozh. ze dne 30. května 1922, Rv I 314/22.)